

Sygn. akt VI Ga 358/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Sędziowie: SO Anna Walus-Rząsa

SO Anna Harmata (spraw.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: K. O.

przeciwko: (...)T. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Przemyślu V Wydziału Gospodarczego z dnia 25 czerwca 2015 r., sygn. akt V GC 455/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanego (...)T. w W. na rzecz powoda K. O. kwotę 10.147,50 zł (dziesięć tysięcy sto czterdzieści siedem złotych 50/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 27 października 2014 r. do dnia zapłaty i pozostałym zakresie powództwo oddala,

2. oddala apelację w pozostałym zakresie,

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt **VI Ga 358/15**

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 stycznia 2016 r.

Pozwem w sprawie powód K. O. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...)T. w W. kwoty 10.332 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód podał, iż zawarł z M. O. umowę najmu pojazdu marki S. (...), po stawce 184,50 zł brutto za dobę. Przyczyną wynajmu było uszkodzenie pojazdu najemcy marki C. (...) podczas wypadku komunikacyjnego, którego sprawcą był ubezpieczony u pozwanego ubezpieczyciela w zakresie OC. Wraz z umową najmu zawarta została umowa cesji wierzytelności na rzecz powoda. W trakcie postępowania likwidacyjnego stwierdzono w uszkodzonym

samochodzie szkodę całkowitą. Pozwany uznał wierzytelność co do zasady, ale wypłacił odszkodowanie tylko za 21 dni, nie kwestionując stawki najmu.

W odpowiedzi na pozew z dnia 5 grudnia 2014 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany zakwestionował czasokres wynajmu ponad 21 dni, wskazując, iż poszkodowani zostali poinformowani o rozliczeniu szkody jako całkowitej w dniu 5 czerwca 2014r. wraz z danymi kontaktowymi do oferenta, który proponował nabycie uszkodzonego pojazdu za kwotę 10 250 zł. Skoro ubezpieczyciel dodał do tej daty 7 dni na zakup pojazdu, to łączny czas 21 dni za który wypłacił odszkodowanie był właściwy. Pozwany zakwestionował również celowość wynajmu wskazując, iż od dnia 6 sierpnia 2014r. (zakończenie najmu) poszkodowani nie mieli żadnego samochodu, stąd nie był on im potrzebny do zaspokajania potrzeb życiowych, a najem odbywał się w kręgu osób bliskich, ponadto poszkodowany J. O. był płatnikiem VAT.

Sąd Rejonowy w Przemyślu wyrokiem z dnia 25 czerwca 2015 r. sygn. akt V GC 455/14, zasądził od pozwanego (...)T.w W. na rzecz powoda K. O. kwotę 10.332 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 października 2014 r. do dnia zapłaty(I) wraz z kwotą 2.934 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (II).

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż wynajem pojazdu zastępczego w całym okresie tj od 22.05.2014 – 6.08.2014 był zasadny i celowy. Niniejsze Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków M. O. i J. O., którzy szczegółowo przedstawili uzasadnione potrzeby i cele do jakich był wykorzystywany pojazd zastępczy wyjaśniając przekonywująco powody odmowy przyjęcia oferty zbycia uszkodzonego pojazdu skoro tj. iż sprawca kolizji nie przyjął mandatu karnego i sprawa kolizji drogowej toczyła się w Sądzie, a do czasu zakończenia postępowania sądowego pozwany odmawiał wypłaty odszkodowania. Odszkodowanie wypłacone zostało już po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego. Małżonkowie w tamtym czasie na co dzień zamieszkiwali w znacznej odległości od siebie, co wykluczało wzajemną pomoc w zakresie udostępniania samochodów. Ponadto samochód J. O. służył do prowadzenia działalności gospodarczej, w czasie zaś trwania najmu nie dysponowali odpowiednimi środkami pieniężnymi, które mogliby przeznaczyć na zakup innego pojazdu. Fakt wcześniejszego poinformowania poszkodowanego o szkodzie całkowitej, pozostawał bez wpływu na czas w którym przysługiwało prawo do najmu pojazdu zastępczego, skoro za datę maksymalną najmu przyjmuje już nie tylko datę wypłaty odszkodowania, ale dalej idący czas niezbędny do nabycia następnego pojazdu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w całości i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Apelujący zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, mających wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uznanie zeznań świadków M. O. i J. O. za wiarygodne, co też skutkowało błędnymi ustaleniami stanu faktycznego, co do celowości najmu pojazdu zastępczego przez cały okres (22 maj – 6 sierpień 2014 r.) w sytuacji, w której zeznania te pozostają w sprzeczności z treścią rozmowy telefonicznej z 5 czerwca 2014 r. pomiędzy świadkiem J. O. oraz pracownikiem pozwanego oraz wiadomością e-mail pozwanego z 5 czerwca 2014 r., z których to dowodów wynika, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za najem pojazdu zastępczego w okresie 13 czerwiec – 6 sierpnia 2014 r.;

2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 354 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 362 k.c. i w zw. z art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez ich niezastosowanie, skutkujące błędnym zastosowaniem art. 361 § 1 k.c. i uznanie, że w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą z 22 maja 2014 r. pozostaje cały okres najmu samochodu zastępczego (22 maj – 6 sierpień 2014 r.).

W ustosunkowaniu się do powyższego powód na rozprawie apelacyjnej wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy po analizie materiału dowodowego zebranego w aktach sprawy, łącznie z nagraniem rozmowy na płycie CD, co do którego również Sąd Rejonowy przeprowadził dowód, stwierdza, iż co do zasady wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy, a zarzuty pozwanego nie zasługują na uwzględnienie, w zakresie ponad zarzut, iż faktyczny czas najmu samochodu zastępczego to czas 76 dób. Należy bowiem wskazać, iż strony umowy najmu pojazdu z dnia 22 maja 2014r. ustaliły czynsz najmu za 1 dobę użytkowania i skoro najem nastąpił w dniu 22 maja 2014r. , a zakończył się w dniu 6 sierpnia 2014r. to czasokres ten liczy 76, a nie jak przyjął Sąd Rejonowy 77 dób. W niniejszym zakresie nastąpiła zmiana zaskarżonego wyroku.

Dalszych zarzutów apelacji Sąd Okręgowy nie uwzględnił. Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy w pozostałym zakresie zostały poczynione w sposób prawidłowy i wyczerpujący. Na ich podstawie Sąd ten dokonał właściwych rozważań prawnych. Strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 22 maja 2014 r., nie było również sporne, że w okresie najmu pojazdu zastępczego powód nie mógł korzystać z uszkodzonego pojazdu. Apelacja pozwanego oraz argumentacja na poparcie formułowanych w niej zarzutów koncentrowała się wokół tezy, iż Sąd Rejonowy w sposób nieuprawniony uznał, że cały okres najmu pojazdu zastępczego był celowy i uzasadniony, wobec czego pozwany powinien zrefundować w całości powstałe z tego tytułu koszty. Strona powodowa utrzymywała, że poszkodowani byli uprawnieni do korzystania z pojazdu zastępczego od 22 maja 2014r. do 6 sierpnia 2014r. strona pozwana, że do dnia 12 czerwca 2014r. , bowiem 5 czerwca 2014 r. przekazała poszkodowanemu informację o zakwalifikowaniu przedmiotowej szkody jako całkowitej wraz z informacją o danych oferenta, który wyraził wolę zakupu pozostałości za kwotę 10.250 zł.

Sąd Okręgowy uznał, iż zasadny i wykazany został okres najmu pojazdu zastępczego od 22 maja 2014 r. do 6 sierpnia 2014 r. (tj. 76 dób), za stawkę określoną w pozwie, której pozwany nie kwestionował. Brak podstaw dla przyjęcia stanowiska pozwanego, iż skoro w dacie 5 czerwca 2014r. poinformował on poszkodowanego o kwalifikacji szkody jako szkody całkowitej i osobie oferenta na zakup pozostałości pojazdu za kwotę 10 250 zł to czyniło to możliwym zakup innego samochodu przez poszkodowanego, a tym samym implikowało obowiązek zwrotu samochodu zastępczego.

Trzeba bowiem wskazać, iż wartość pojazdu przed szkodą to kwota 15 400 zł, wartość szkody w realiach niniejszej sprawy liczona była poprzez różnicę pomiędzy wartością pojazdu przed szkodą 15 400 zł, a po szkodzie 10.250 zł. Tym samym wynosiła ona 5 150 zł. Kwota ta została wypłacona przez ubezpieczyciela dopiero w dniu 6.08.2014r. i w dniu tym pojazd zastępczy został zwrócony. To działanie ubezpieczyciela poprzez określenie daty wypłaty odszkodowania decydowało o czasokresie wynajmu samochodu zastępczego, dopóki bowiem ubezpieczyciel nie wypłacił odszkodowania, dopóty czasokres najmu pojazdu zastępczego, w realiach niniejszej sprawy, był zasadny. Brak więc podstaw dla podzielenia zarzutu apelacji w zakresie obrazu przepisów prawa materialnego, tj. art. 354 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 362 k.c. i w zw. z art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez ich niezastosowanie i art. 361 § 1 k.c.. W ocenie Sądu Okręgowego właśnie poprzez brak wypłaty przez ubezpieczyciela odszkodowania do sierpnia 2014r. najem pojazdu zastępczego pozostawał w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą z 22 maja 2014 r. Jak wynika z chronologicznego zestawienia faktów ubezpieczyciel oczekiwał z wypłatą odszkodowania do zakończenia procesu karnego przeciwko sprawcy szkody, ten bowiem nie przyznawał się do popełnienia tego czynu. Decyzja taka aczkolwiek leżąca w zakresie decyzji biznesowych pozwanego, w konsekwencji powodowała wydłużanie oczekiwania poszkodowanych na wypłatę odszkodowania, tym samym czasokresu najmu pojazdu zastępczego. W konsekwencji bez znaczenia pozostaje fakt, iż w dniu 5 czerwca 2014 r. pracownik pozwanego w rozmowie telefonicznej z J. O. przekazał informację o stwierdzeniu w pojeździe szkody całkowitej wraz z informacją o danych oferenta, który chciał zakupić ten pojazd za kwotę 10.250 zł. Niniejsze w ogóle nie dotyczyło kwestii wypłaty odszkodowania, a twierdzenia pozwanego, iż za proponowaną kwotę poszkodowani mogli zakupić porównywalny pojazd są gołosłowne i nielogiczne. Kwota 10 250 zł stanowiła bowiem jedynie ok. 2/3 wartości pojazdu poszkodowanych. Zarzut pozwanego, że M. i J. O. biernie oczekiwali na zakończenie postępowania sądowego w sprawie sprawcy kolizji jest bezzasadny jeżeli zważyć, iż analogicznymi motywami kierował się pozwany,

co pozbawia go racjonalnych podstaw dla czynienia z niniejszego zarzutu poszkodowanym. Brak również podstaw dla przyjęcia, iż poszkodowani winni byli wyłożyć niejako za ubezpieczycieli brakującą kwotę. Nie można bowiem wymagać od poszkodowanych, aby przed datą zrekompensowania im szkody w majątku poprzez wypłatę należnego im od pozwanego odszkodowania, obowiązali byli oni do zgromadzenia i wydatkowania we własnym zakresie środków niezbędnych dla nabycia innego pojazdu. Dopiero środki pozyskane ze świadczenia od pozwanego w powiązaniu ze środkami możliwymi do uzyskania z tytułu sprzedaży pozostałości pojazdu umożliwiły poszkodowanym zakup innego pojazdu, jednocześnie implikując utratę prawa do najmu pojazdu zastępczego.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma podstawy dla przyjęcia braku potrzeby korzystania przez poszkodowanych z samochodu zastępczego. Z zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zeznań w charakterze świadków M. O. i J. O. wynika konieczność wynajmu samochodu, ocena dokonana w tej mierze przez Sąd Rejonowy jest prawidłowa i pozostaje w zakresie przysługującej temu Sądowi swobodnej oceny dowodów. Treści tych zeznań nie niweczy treść nagrania rozmowy telefonicznej odbytej w dniu 5 czerwca 2014r. Okoliczność, iż w tym dniu J. O. opiekował się dziećmi, nie przesądza kwestii, iż M. O. dotychczas korzystająca z uszkodzonego pojazdu nie potrzebowała samochodu zastępczego skoro samochód potrzebny był jej do wożenia dziecka do przedszkola, wyjazdy do lekarza oraz dojazd do pracy i w pracy. J. O. korzystał zaś z samochodu firmowego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Z zeznań obojga świadków wynika również, iż uszkodzony samochód nie był pojazdem rozliczanym w ramach działalności gospodarczej.

Reasumując Sąd Okręgowy podzielił argumentację Sądu Rejonowego, iż okres od 22.05.2014. do 6.08.2014r. (76 doby) był uzasadnionym czasokresem najmu pojazdu zastępczego i pozostawał w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą, co zważywszy na zawartą umowę cesji wierzytelności legitymowało powoda do żądania kwoty ostatecznie wyliczonej jako 10 417, 50 zł, uwzględniając okoliczność, że pozwany wypłacił dotychczas powodowi odszkodowanie z powyższego tytułu w kwocie 3.874,50 zł.

W konsekwencji Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.147,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 października 2014 r. do dnia zapłaty i w pozostałym zakresie powództwo oddalił, o czym orzekł jak w pkt 1 wyroku na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. W pozostałym zakresie apelację oddalił na zasadzie art. 385 k.p.c. o czym orzekł jak w pkt 2 wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c., biorąc pod uwagę wynik postępowania i reprezentację strony powodowej przez profesjonalnego pełnomocnika.